

การศึกษาแนวทางการบริหารงานเครือข่ายของคณะกรรมการ
พัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ ในพื้นที่อำเภอกุเพียง จังหวัด
น่าน ¹

ปิติพงษ์ บุญช่วง ²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานจากปัจจัยและองค์ประกอบสนับสนุนการบริหารงานเครือข่ายที่ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในพื้นที่อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานในประเด็นกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในพื้นที่ อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน 3) เพื่อศึกษาและนำผลของการปฏิบัติงานการบริหารเครือข่าย ไปพิจารณาข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปฏิบัติ ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอกุเพียง โดยได้ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสัมภาษณ์เครือข่ายทำให้ได้ข้อมูลหลากหลายแง่มุมของการศึกษาผลการดำเนินงาน ทำให้ทราบถึงผลการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จากประเด็นกิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุเพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ การดูแลผู้สูงอายุและระยะยาวที่มีภาวะพึ่งพิง (long term Care Giver) และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ (Active aging) หรือโรงเรียนผู้สูงอายุ และทราบปัญหารวมทั้งข้อเสนอแนะที่ส่งผลต่อการบริหารงานเครือข่ายของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน

ABSTRACT

This independent study The objectives are 1) Study to the operational characteristics from the factors and supporting elements of the network management that Affecting the quality of life of the elderly 2) Study to the efficiency of the activities regarding the development of the quality of life of the elderly in PhuPhiang District, Nan Province 3) To Study and apply the results of the network administration To consider suggestions or

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหารงานเครือข่ายของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ ในพื้นที่อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน

² นิสิตปริญญาโท โครงการทวีปริญญาโท หลักสูตรทวีปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

guidelines for implementation That will create efficiency in the work of the Quality of Life Development Committee of PhuPhiang District By using the in-depth interview with the network interview, giving information on various aspects of the study of performance Make informed of the performance results in improving the quality of life of the elderly. From the issue of caring activities for the elderly to prepare them for entering the aging society And improving the quality of life for the elderly Long-term care giver and educational management for active aging or schools for the elderly And know the problem, including suggestions That affects the network administration of the Regional Quality of Life Development Committee That affects the quality of life development of the elderly in PhuPhiang District, Nan Province

บทสรุปการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหารงานเครือข่ายของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ ในพื้นที่อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การสหประชาชาติ ได้ให้ความหมาย ผู้สูงอายุ หมายถึงประชากรทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป และได้แบ่งระดับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยแบ่งระดับอายุและสัดส่วนประชากร เป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1.) ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หมายถึง สังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ 2.) ระดับสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ หมายถึงสังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ20 ของประชากรทั้งประเทศ และ 3.) ระดับสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบหมายถึง สังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปมากกว่า ร้อยละ20 ของประชากรทั้งประเทศ

ประเทศไทยกับสังคมผู้สูงอายุ นั้น จากข้อมูลประชากรคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมประชากรสูงวัยแบบสมบูรณ์ คือ มีผู้สูงอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ20 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และเมื่อถึง พ.ศ. 2575 คาดการณ์ว่าประเทศไทยจะขยับเป็นสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์อย่างเต็มรูปแบบ สำหรับอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน มีประชากรประมาณ 36,000 คน โดยมีผู้สูงอายุมากกว่า 60 ปีประมาณ 7,900ราย

หรือร้อยละ 22 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ถือเป็นพื้นที่ที่ผู้สูงอายุ สถานการณ์โดยภาพรวมนี้เป็นผลมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการแพทย์ ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาว และการลดลงอย่างต่อเนื่องของระดับการตายของประชากร ทำให้จำนวนและสัดส่วนประชากรสูงอายุของไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้น จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มุ่งการสร้างสังคมสูงวัยที่มีคุณภาพ และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีงานทำมากขึ้น สนับสนุนให้มีการสร้างระบบดูแลผู้สูงอายุระยะยาว มีความปลอดภัยในที่สาธารณะ ให้ดำเนินการด้านผู้สูงอายุให้ครอบคลุมทุกด้านรวมทั้งการดูแลเอาใจใส่ผู้สูงอายุ รวมทั้งด้านสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุมากขึ้น และมองภาพไปถึงปัญหาสังคมตามมา เช่น ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง สภาพจิตใจแย่จากการใช้ชีวิตในบั้นปลาย ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกที่ตัวเองมีคุณค่า จึงต้องหาหนทางแก้ไขเพื่อไม่ให้ผู้สูงอายุมองตนว่าเป็นภาระสังคม

ความสำคัญในเรื่อง “ผู้สูงอายุ” นับว่าเป็นประเด็นความสนใจจากสังคมไทยมาเป็น เวลานานเพราะการให้ความเคารพและให้เกียรติผู้ที่มีอาวุโสด้วยความกตัญญูรู้คุณเป็นคุณค่าที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งดีงามมีการปลูกฝังมาอย่างต่อเนื่องในสังคมไทยบุคคลเมื่อก้าวสู่วัยสูงอายุซึ่งเป็นวัยท้ายของชีวิตเป็นช่วงที่ควรได้รับการช่วยเหลือประคับประคองจากภาคส่วนต่างๆของสังคม ในสังคมไทยมีวัฒนธรรมในการดูแลบิดา มารดา ญาติของผู้สูงอายุแต่ปัจจุบันต้องยอมรับว่าสภาพและสังคมเปลี่ยนไปย่อมมีผลกระทบต่อวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนไทยย่อมมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รัฐบาลได้กำหนดให้การเตรียมความพร้อมสังคมไทยสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยกำหนดนโยบายการสนับสนุนภารกิจงานด้านผู้สูงอายุไว้กับหน่วยงานหลักและหน่วยงานเครือข่ายสนับสนุน อาทิ การจัดตั้ง *กรมกิจการผู้สูงอายุ* (ผส.) การให้สินเชื่อที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุการให้เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ และได้บรรจุประเด็นภาวะสังคมสูงวัยของไทยในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561-2580) เป็นต้น จุดประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการดูแลผู้สูงอายุคือ การดูแลให้ผู้สูงอายุใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอิสระเพียงพอที่จะทำอะไรตามความต้องการ อาศัยปรับการดูแลให้มีความยืดหยุ่นตามความเสื่อมถอยจากวัยสูงอายุให้ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง ทำกิจวัตร ด้วยตนเองให้มากที่สุดและพึ่งพาคนอื่นให้น้อยที่สุด เกิดรู้สึกถึงคุณค่าในตนเอง

การบริหารงานภาครัฐในรูปแบบเครือข่าย เป็นการดำเนินงานที่สร้างคุณค่าของสังคมในลักษณะกลไกของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อาศัยการมีส่วนร่วม โดยบูรณาการปฏิบัติงานตั้งแต่ นายอำเภอหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาสังคม ร่วมกันหารือมุ่งแก้ไขพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนระดับพื้นที่

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยและองค์ประกอบของการประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานส่งผลอย่างไรต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในรูปแบบเครือข่ายของคณะกรรมการการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในพื้นที่อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน

2. ผลของการปฏิบัติงานการบริหารเครือข่ายมีข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปฏิบัติใด ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่อำเภอกุเพียง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานจากปัจจัยและองค์ประกอบสนับสนุนการบริหารงานเครือข่ายที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในพื้นที่อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานในประเด็นกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในพื้นที่อำเภอกุเพียง จังหวัดน่าน

3. เพื่อศึกษาและนำผลของการปฏิบัติงานการบริหารเครือข่าย ไปพิจารณาข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการปฏิบัติ ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอกุเพียง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
2. แนวคิดเกี่ยวกับระบบราชการและการบริหารราชการ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารภาครัฐยุคใหม่
4. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเครือข่ายในภาครัฐ
6. การบริหารงานภาครัฐในรูปแบบเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษารั้งนี้ เป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) โดยจะทำการสังเคราะห์ เชิงคุณภาพ (Qualitative Synthesis) ซึ่งเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาตามขั้นตอน ดังนี้

1) ดำเนินการศึกษางานวิจัยที่รายงานผลการวิจัยในลักษณะการพรรณนา

2) วิเคราะห์เนื้อหาที่ได้สรุปตามประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของงานวิจัยการศึกษาการบริหารงานในรูปแบบเครือข่ายของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3) สรุปรายงานผลการสังเคราะห์ อภิปรายผล ข้อเสนอแนะจากการถอดบทเรียนและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

อาศัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาี้ โดยได้ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยได้ใช้แบบสัมภาษณ์โดยลงพื้นที่ด้วยตนเอง ดำเนินการสัมภาษณ์ กำหนดวิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะจงเชิงลึกโดยมีการออกแบบการสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้างหรือเป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ทำให้ได้ข้อมูลหลากหลายแง่มุม ของการศึกษาผลการดำเนินงานจากปัจจัยและองค์ประกอบสนับสนุนการบริหารงาน รวมถึงปัญหาและอุปสรรค แนวทางในการพัฒนากลไกของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มเครือข่าย และผลลัพธ์ของการปฏิบัติจากมุมมองของตัวแทนผู้สูงอายุในพื้นที่อำเภอภูเพียง จากนั้น บันทึกข้อความ และบันทึกเสียง จากนั้นการบันทึกข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลของการประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ อำเภอภูเพียง ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในพื้นที่อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน จากปัจจัยและองค์ประกอบของการบริหารงานเครือข่ายที่ส่งผลประสิทธิภาพการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุระดับพื้นที่ อำเภอภูเพียงประกอบไปด้วย

- นโยบายการบริหารงาน
- สภาพแวดล้อมที่ทำงาน
- สมรรถนะการทำงาน
- ทัศนคติในการทำงาน

และกระบวนการดำเนินการผ่านระบบเครือข่าย การบริหารงานภาครัฐ ได้แก่

- กระบวนการเริ่มประสานงานงานเครือข่าย
- กระบวนการ สร้างการทำงานอย่างสม่ำเสมอ
- กระบวนการพัฒนา การทำงานและเครือข่าย
- กระบวนการปรับเปลี่ยนทัศนคติ

ได้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ผู้สูงอายุที่ติดเตียง ได้ดำเนินการดูแลผู้สูงอายุและระยะยาวที่มีภาวะพึ่งพิง (long term Care) คือ การปฏิบัติงานหลักสูตรอบรมผู้ดูแล (Care giver) ผู้ป่วยและผู้สูงอายุโดยพยาบาลและอาสาสมัครสาธารณสุขออกเยี่ยมตามบ้าน พร้อมให้คำแนะนำองค์ความรู้ที่พึงปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ
2. ผู้สูงอายุที่ติดสังคม ได้ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ (Active aging) หรือโรงเรียนผู้สูงอายุ ด้วยกิจกรรมที่เหมาะสม สามารถกระตุ้นการใช้ความคิดการตอบสนองของระบบประสาทและร่างกาย

ด้านนโยบายการบริหารงาน เมื่อเทียบกับอำเภออื่นแล้วมีการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ พ.ศ. 2561 เป็นไปด้วยดีมีการประชุม วางแผน ประสานงาน การปฏิบัติ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบดังกล่าว และมีเวทีสรุปผลอย่างมีส่วนร่วมเสมอ

ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน สำหรับอำเภอภูเพียงถือว่ามีความพร้อมเพราะเป็นอำเภอที่อยู่ติดกับอำเภอเมือง ถ้ามีการขาดเหลือหรือต้องการในสิ่งใด สามารถเข้ามายังหน่วยงานระดับจังหวัดได้เสมอ ผู้ปฏิบัติจึงมีความสะดวก เว้นแต่จะต้องปฏิบัติงานในระดับพื้นที่แต่ละชุมชน ครั้วเรือน แต่ก็ไม่มีปัญหาอะไร เพราะพื้นที่ไม่ได้ถึงกับกันดาร

ด้านสมรรถนะการทำงาน จุดนี้ของมองเป็นภาพรวมว่าการทำงานด้านสมรรถนะเป็นเรื่องสำคัญที่จะแสดงถึงความแตกต่างของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และต้องยอมรับว่าแต่ละคนก็มีสมรรถนะการทำงาน ที่ต่างกันออกไป หรือ มากกว่าและน้อยกว่า ทั้งนี้ การทำงานปัจจุบันหมดยุคที่ลักษณะ One Man Show แล้ว ทุกส่วนต้องบูรณาการกัน ร่วมกันคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ เสมือนเกิดเป็นเครือข่ายที่โยงใยไปหากันได้ทุกมิติ

ด้านทัศนคติการทำงาน ในทำงานนี้ไม่ได้ทำงานเพียงแค่คณะกรรมการ พขอ. แต่ยังต้องร่วมกันในส่วนของเครือข่ายกลุ่มที่เกี่ยวข้อง พขอ. เองต้องมีความมุ่งมั่น ใฝ่ใจ หมั่นติดตามและประสานงานอยู่เสมอ เมื่อมีระเบียบฯ รองรับการปฏิบัติแล้ว จึงควรดำเนินการ ไม่ควรละเลย ปล่อยให้มันเป็นเพียงแต่ภารกิจของหน่วยใด หน่วยหนึ่ง ต้องให้ความสำคัญในการประชุมหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ หรือผลลัพธ์ที่ได้ระหว่างกัน เพื่อ

การพัฒนาจะได้ก้าวไปได้ด้วยดี เกิดเป็นสมรรถนะขององค์กร โดยรวม ความสัมพันธ์กับ หน่วยงานต่างๆ โดยวางหลักคิดที่ว่าผู้สูงอายุจะดำรงชีวิตช่วงสุดท้ายได้อย่างผาสุกนั้น เป็นผลมาจากความสามารถในการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงทั้งกระบวนการทางร่างกาย จิตใจ และบทบาททางสังคม ทั้งนี้ ต้องบอกว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นส่วนที่มีความสำคัญตั้งแต่การเตรียมเจ้าหน้าที่ เตรียมชุมชน การฝึกอบรม การติดตามดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประชาชนในหมู่บ้านได้รู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามาร่วมช่วยเหลืองานด้านสาธารณสุข ทั้งด้านกำลังคน มิได้หมายถึงชุมชนให้ความรอฟื้นฟูเจ้าหน้าที่ของรัฐในการพัฒนา หากแต่หมายถึงประชาชนในชุมชนนั้นเป็นผู้ตระหนักถึงปัญหาของชุมชนของตนเป็นอย่างดี จึงเป็นผู้กำหนดปัญหาสาธารณสุขของชุมชนนั้นเอง เป็นผู้วิเคราะห์ปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาของชุมชน และภาครัฐเข้าไปจัดการให้ตามความปรารถนา

โดยรวมแล้วประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ พชอ. อำเภอกุเพียงส่วนกระบวนการบริหาร ถือว่าเป็นไปตามระเบียบๆ แนวทางและมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามตัวชี้วัด สำหรับผลผลิตของกิจกรรมที่ปฏิบัติและผลลัพธ์ นั้น นับว่าเป็นเป็นการทำเรื่องใกล้ตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะคนเราทำสุดแล้วต้องมาถึงวัยสูงอายุเฉกเช่นเดียวกันทุกคน จึงรังสรรค์ให้มีการดำเนินด้านโรงเรียนผู้สูงอายุ สำหรับผู้สูงอายุที่ติดสังคม และการดูแลผู้ป่วยภาวะพึ่งพิง โดย Care Giver สำหรับผู้สูงอายุที่ติดเตียงและการให้บริการ ซึ่งมุ่งเน้นการให้บริการด้วยการตระหนักถึงคุณค่าของผู้สูงอายุที่ได้ดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามมาตรฐาน ที่มีประสิทธิภาพในระดับที่น่าพึงพอใจ

ในส่วนของกระบวนการดำเนินการผ่านระบบเครือข่ายการบริหารงาน สอดคล้องเป็นไปตามการบริหารงานภาครัฐในรูปแบบเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กล่าวได้ การเชื่อมโยงเอาความพยายามและการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อปฏิบัติภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันโดยที่แต่ละฝ่ายยังคงปฏิบัติภารกิจหลักของตนต่อไปอย่างไม่สูญเสียเอกลักษณ์ และปรัชญาของตนเอง กิจกรรมสำคัญที่สุดที่เครือข่ายทุกเครือข่ายทำร่วมกัน คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารประสบการณ์ แล้วพัฒนาไปสู่การวางแผนร่วมกัน ดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน ตามประเด็นกิจกรรม และความสนใจที่เกิดขึ้นของฝ่ายต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน โดยหลักของกิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นตัวกำหนดความเป็นเครือข่าย ประกอบกับ “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม” ที่นำผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน และการประเมินผล โดยมีการจัดระบบงานหรือวิธีการทำงาน การจัดโครงสร้าง และการสร้างวัฒนธรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่เอื้อต่อการเปิดโอกาสให้ประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ทิศทาง การพัฒนาที่ผ่านมา สำนักงาน

ก.พ.ร.ได้ยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการไปสู่การบริหารราชการ บ้านเมืองแบบร่วมมือกัน ที่เน้นการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงการทำงาน และสร้างเอกภาพของการบริหารราชการแผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุดียิ่งขึ้นควรมีการปฏิบัติ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) และกลุ่มร่วมปฏิบัติด้านเครือข่าย เห็นควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. นายอำเภอ ในฐานะประธานคณะกรรมการ พชอ. ยังคงต้องเป็นผู้นำที่สำคัญ ต้องเข้าประชุมด้วยตนเองเสมอเพื่อกำหนดทิศทางและวางแผน ทบทวนเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเครือข่าย ทิศทาง กิจกรรมหลัก และคุณสมบัติของสมาชิกให้ชัดเจน โดยให้สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดด้วย เพื่อป้องกันการครอบงำจากกลุ่มคนบางกลุ่ม ทั้งนี้ควรมีการทบทวนเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสังคม และความต้องการของสมาชิก

2. คณะกรรมการ พชอ. , อนุกรรมการกรรมการต้องมีความสัมพันธ์ที่เปิดใจยอมรับกันและกัน และความผูกพันที่เหนียวแน่น มีสัมพันธภาพที่ดีกับภาคีเครือข่าย น่าจะเป็นผลดีต่อความสำเร็จของเครือข่าย ให้สมาชิกเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การเลือก กิจกรรมและวิธีการทำงานของตามความเหมาะสม อย่างมองว่าเป็นเพียงงานประจำของฝ่ายเลขานุการ (สำนักงานสาธารณสุข)

3. ควรมีการติดตามผลและประเมินผลเป็นประจำสม่ำเสมอและถี่ถ้วน โดยดูความสอดคล้องของแผนการทำงานกับวัตถุประสงค์ ความก้าวหน้าและความสำเร็จของเครือข่ายในแต่ละระยะ และให้สมาชิกเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมเรียนรู้ตลอดกระบวนการติดตามและประเมินผล สร้างการแข่งขันในการปฏิบัติในแต่ละพื้นที่

4. การพิจารณาใช้งบประมาณของต้นสังกัด เพื่อดำเนินการตามประเด็นที่ พชอ. กำหนด และหากงบประมาณไม่เพียงพอก็จะแสวงหางบประมาณอื่นที่มีความคล่องตัวในการเบิกจ่าย และสามารถใช้จ่ายงบประมาณได้สอดคล้องกับประเด็น เพื่อมาใช้ในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ อาทิ งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล กองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม เป็นต้น

5. จัดทำข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลสร้างเครือข่ายของผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) ด้วยการมีระบบทะเบียนสมาชิกในภาพรวมของแต่ละตำบล รวบรวมส่งให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเพื่อทำการตรวจเช็คความเป็นปัจจุบัน

6. พิจารณาขอการสนับสนุนองค์กรด้านการศาสนาเข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินงานเนื่องจากเป็นแหล่งศรัทธาทางความเชื่อของประชาชน ที่จะส่งผลไปยังความคิดต่อการให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติของการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิต

7. การนำเสนอโดยการใช้สื่อท้องถิ่นที่จะทำให้ผู้สูงวัยเข้าใจได้ง่าย เช่น การแสดงรวมกับการใช้ภาษาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น มาเป็นเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงาน

บรรณานุกรม

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (2561) สถาบันผู้สูงอายุไทย 2559. สืบค้น 3 มิถุนายน 2563

<http://www.dop.go.th/download/knowled~e/th1512367202-108-O.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ การบริหารงานภาครัฐแบบมีส่วนร่วม.

<https://www.opdc.go.th/content/Mjc4Nw> สืบค้น 3 มิถุนายน 2563

วรชัย วิภูอุปโภคตร การนำเสนอรูปแบบและกลยุทธ์การบริหารจัดการเครือข่ายมหาวิทยาลัยในระดับภูมิภาค

สถาบันพระปกเกล้า การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ เรียบเรียงโดย : อาจารย์บุญเกียรติ ภาวะเวกพันธ์

และคณะ สืบค้น 3 มิถุนายน 2563 <http://www.wiki.kpi.ac.th/>

ควรรคิด ชโลธรังษี. (2542). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

สุขาภิบาล จังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ชลนิศา พรหมเผือก. (2554). การกำหนดสมรรถนะเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ของบุคลากร ศูนย์นวัตกรรมและการจัดการความรู้. การค้นคว้าแบบอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา

การจัดการความรู้ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมบุรณ์ ศรีสมานวัตร. (2553). การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในองค์กรโดยอาศัย

สมรรถนะ

ก้องกิติ พุสวัสติ, และพรเทพ อนุสรนิตินสาร. 2550. การบริหารงานภาครัฐในรูปแบบเครือข่าย.

<http://164.115.5.66/newsletter/enews35/jan2008/interesting/network.htm>

สืบค้น 4 มิถุนายน 2563

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. 2556. ทฤษฎีองค์การ มุมมองต่างกระบวนทัศน์.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๑.